

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
to'garak rahbari

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yiliga 8-sinflar uchun

“Yosh iqtisodchi”

TO'GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“tasdiqlayman”

MMIBDO‘ _____

20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Yosh iqtisodchi” nomli to‘garagining
ISH REJASI

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Tadbirkorlik	1		
2.	Firma va uning turlari	1		
3.	Takrorlash	1		
4.	Aksiyadorlik jamiyati	1		
5.	Firma tashkil qilish	1		
6.	Firma mablag‘lari va xarajatlari	1		
7.	Yalpi daromad, foyda va zarar	1		
8.	Iqtisodiy faoliyat tahlili	1		
9.	Firmani boshqarish — menejment	1		
10.	Marketing	1		
11.	Ishlab chiqarish va ekologiya	1		
12.	Davlatning iqtisodiy vazifalari	1		
13.	Davlat budjeti	1		
14.	Bank tizimi	1		
15.	Davlatning iqtisodiyotdagi roli	1		
16.	Bank	1		
17.	Soliq turlari	1		
18.	Mol-mulk solig‘i	1		
19.	Yer solig‘i	1		
20.	Aksiz va qo‘shilgan qiymat solig‘i	1		
21.	Soliq islohotlari	1		
22.	Asosiy makroiqtisodiy ko‘rsatkichlar	1		
23.	Iqtisodiy o‘shish va rivojlanish	1		
24.	O‘zbekiston Respublikasining iqtisodiy salohiyati	1		
25.	Inflatsiya va uning turlari	1		
26.	Inflatsiya oqibatlari	1		
27.	Ishchi kuchi bozori va ishsizlik	1		
28.	Ijtimoiy himoya vositalari	1		
29.	Xalqaro savdo	1		
30.	Xalqaro iqtisodiy munosabatlar	1		
31.	Valuta kursi	1		
32.	Jahon iqtisodiyoti muammolari	1		
33.	Takrorlash	1		
34.	Jahon moliyaviy-iqtisodiy inqirozi	1		

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Tadbirkorlik.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, iqtisodiy tafakkurni o‘stirish, iqtisodiy madaniyatni shakllantirish va dunyoqarashini kengaytirish, mustaqil fikr yuritib, jonajon O‘zbekistonimizning aqlli, dono, bilimga chanqoq farzandi bo‘lib voyaga yetkazish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilarga iqtisodiy tarbiya berish, Vatanimizga mehr-muhabbat hislarini shakllantirish, mustaqil fikrlashga o‘rgatish, nutq madaniyatini o‘stirish, o‘z-o‘zini boshqarishga yo‘naltirish, hozirjavoblik, topqirlik xususiyatlarini rivojlantirish.

Rivojlantiruvchi: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiyasi:

- o‘zaro muloqotda muomala madaniyatiga amal qilish;
- jamoaviy hamkorlikda ishlay olish, o‘z pozitsiyasini himoya qila olish;
- iqtisodiy bilim asoslariga oid umum tomonidan qabul qilingan iqtisodiy atamalar mazmunini bilish;
- iqtisodiy ta‘limga oid formulalarni tushuntira olish.

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

- halollik, to‘g‘rilik, tejamkorlik kabi sifatlariga ega bo‘lish;
- kognitivlik ko‘nikmalarini va hayotiy tajribani mustaqil ravishda muntazam oshirib borish;
- o‘z xatti-harakatini muqobil baholash va mustaqil iqtisodiy qaror qabul qila olish ko‘nikmalarini egallashni nazarda tuta olish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi, amaliy, nazariy, aralash, noan‘aviy, ananaviy.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Tadbirkorlik deganda kishilarning foyda olish maqsadida, tavakkalchilik asosida o‘z mablag‘lari, mulki, bilimi va imkoniyatlarini ishga solib, tovar ishlab chiqarish va xizmat ko‘rsatish faoliyati tushuniladi. Tadbirkorlik, boshqacha qilib aytganda, ishbilarmonlik yoki biznes deb ham yuritiladi.

Tadbirkorlik — kishilarning foyda olish maqsadida, tavakkalchilik asosida, o‘z mablag‘i, mulki, bilimi va imkoniyatlarini ishga solib, tovar ishlab chiqarish va xizmat ko‘rsatish faoliyati.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash

1. Tadbirkorlik deganda nimani tushunasiz?
2. Tadbirkorlar soni ko‘payib borayotganining sababi nimada deb o‘ylaysiz?
3. Siz tadbirkor kishilardan kimlarni bilasiz? Ular qanday faoliyat bilan shug‘ullanadilar? Ular qanday kishilar?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Sana: “ ” 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Firma va uning turlari.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, iqtisodiy tafakkurni o‘stirish, iqtisodiy madaniyatni shakllantirish va dunyoqarashini kengaytirish, mustaqil fikr yuritib, jonajon O‘zbekistonimizning aqlli, dono, bilimga chanqoq farzandi bo‘lib voyaga yetkazish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilarga iqtisodiy tarbiya berish, Vatanimizga mehr-muhabbat hislarini shakllantirish, mustaqil fikrlashga o‘rgatish, nutq madaniyatini o‘stirish, o‘z-o‘zini boshqarishga yo‘naltirish, hozirjavoblik, topqirlik xususiyatlarini rivojlantirish.

Rivojlantiruvchi: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

- mavjud axborot manbalaridan iqtisodiyotga oid ma‘lumotlarni topa olish;
- statistik ma‘lumotlar asosida iqtisodiy grafiklar, diagrammalar, jadvallar, chizmalarni tayyorlay olish;

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

- halollik, to‘g‘rilik, tejamkorlik kabi sifatlarga ega bo‘lish;
- kognitivlik ko‘nikmalarini va hayotiy tajribani mustaqil ravishda muntazam oshirib borish;
- o‘z xatti-harakatini muqobil baholash va mustaqil iqtisodiy qaror qabul qila olish ko‘nikmalarini egallashni nazarda tuta olish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi, amaliy, nazariy, aralash, noan‘aviy, ananaviy.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uygah vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Tadbirkorlik faoliyati amalga oshiriladigan korxonalar firma deb ataladi. Firma turli xil tovar va xizmatlarni foyda olish uchun ishlab chiqaradi. Firmalar, ko‘pincha, xususiy mulk asosida tashkil qilinadi. Firmalar qanday mulk asosida tashkil qilinishi, kim tomonidan qanday boshqarilishi, firma foydasi qanday taqsimlanishi va firma faoliyatining natijasiga kim va qanday javob berishiga qarab turli shakllarda bo‘ladi. Xususiy firmaning mulkdori yakka shaxs bo‘lib, firma uning mulki va mablag‘i asosida tashkil qilinadi va bevosita shu mulkdor tomonidan boshqariladi. Firma faoliyatidan olingan foyda ham, zarar ham faqat firma egasiga taalluqli. Firma egasi firma faoliyatining natijasiga to‘la javobgar bo‘ladi.

Firma – tadbirkorlik faoliyati amalga oshiriladigan korxonalar.

Xususiy firma – yakka shaxs mulki asosida tashkil etiladigan va boshqariladigan firma.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash

1. Firmalar qaysi xususiyatlariga qarab turlarga bo‘linadi?

2. Firmaning har bir turiga yashayotgan hududingizdan misol keltiring.

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uygah vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Mavzu: Takrorlash.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy: o‘quchilarga bugungi mavzuga oid bilim va tushunchalar berish, iqtisodiy tafakkurni o‘stirish, iqtisodiy madaniyatni shakllantirish va dunyoqarashini kengaytirish, mustaqil fikr yuritib, jonajon O‘zbekistonimizning aqlli, dono, bilimga chanqoq farzandi bo‘lib voyaga yetkazish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilarga iqtisodiy tarbiya berish, Vatanimizga mehr-muhabbat hislarini shakllantirish, mustaqil fikrlashga o‘rgatish, nutq madaniyatini o‘stirish, o‘z-o‘zini boshqarishga yo‘naltirish, hozirjavoblik, topqirlik xususiyatlarini rivojlantirish.

Rivojlantiruvchi: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

- halollik, to‘g‘rilik, tejamkorlik kabi sifatlariga ega bo‘lish;
- kognitivlik ko‘nikmalarini va hayotiy tajribani mustaqil ravishda muntazam oshirib borish;
- o‘z xatti-harakatini muqobil baholash va mustaqil iqtisodiy qaror qabul qila olish ko‘nikmalarini egallashni nazarda tuta olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

- xaridor, mijoz bilan faoliyat yurita olish;
- ta’lim jarayonida faol ishtirok etish;
- ta’lim-muassasasi jihozlariga, moddiy va ma’naviy, tabiiy resurslarga oqilona munosabatda bo‘lish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi, amaliy, nazariy, aralash, noan‘aviy, ananaviy.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suhbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Ikki va undan ortiq kishilar mulki asosida, birgalikda faoliyat ko‘rsatish maqsadida tashkil qilingan firma — shirkat deb ataladi. Shirkat uning a‘zolari manfaatlariga xizmat qiladi. Shirkatda uni ta’ sis etgan a‘zolarining ishlashlari shart bo‘lib, umumiy faoliyat natijasi — foyda ular orasida o‘zaro kelishuvga ko‘ra taqsimlanadi. Shu bilan birga, shirkat a‘zolari shirkat majburiyatlariga to‘liq javobgar bo‘ladilar. Bu, agar shirkat ishi yurishmay, qarzga botib sinsa, qarzni shirkat a‘zolari uni tashkil qilish uchun qo‘shgan mol-mulki va mablag‘i evaziga, u ham yetmasa, o‘z shaxsiy mulki evaziga qoplashga majbur deganidir. Shirkatga qishloq xo‘jaligidagi fermer xo‘jaliklarini misol qilib keltirish mumkin.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash

1. Har bir firma turining afzallik va kamchilik tomonlarini sanang.

4. Shirkat va sherikchilik firmasining qanday o‘xshashlik va farqli tomonlari bor?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat iqtisod fanidan 9-sinf o'quvchilarga 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

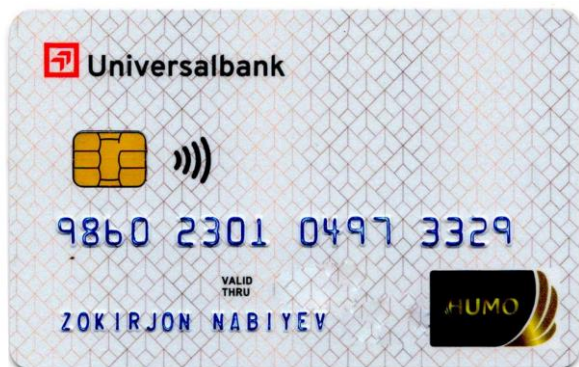
Narxi: 20 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.